

SCHEIDSGERECHT GEZONDHEIDSZORG

Arbitraal vonnis van 7 oktober 2013

Kenmerk: 13/18

Het Scheidsgerecht, samengesteld als volgt:
mr. H.F.M. Hofhuis, wonende te 's-Gravenhage, voorzitter;
drs. E.G. Coerkamp, wonende te 's-Gravenhage;
mr. R.P.D. Kievit, wonende te Mijnsheerenland,
bijgestaan door mr. M.P.D. de Mönnink, griffier,

heeft het navolgende vonnis gewezen

in de zaak van:

dr. A.,
wonende te Z.,
eiser in conventie,
verweerder in reconventie,
gemachtigde: mr. R.P.F. van der Mark,

tegen:

de stichting **B.**,
gevestigd te Y.,
verweerster in conventie,
eiseres in reconventie,
gemachtigde: prof. mr. J.G. Sijmons.

Partijen worden aangeduid als eiser (ook in reconventie) respectievelijk de Stichting.

1. De procedure

- 1.1 Eiser heeft dit geding aanhangig gemaakt met een brief van 18 maart 2013. Zijn gemachtigde heeft op 25 april 2013 de memorie van eis (met 32 producties, genummerd als 1-32) ingediend. Samengevat vordert eiser de veroordeling van de Stichting tot betaling van bedragen van € 346.394,03 wegens kosten en schade als gevolg van het annuleren van de nader te noemen pijnkliniek, € 289.430,- of een nader te bepalen bedrag wegens goodwill (subsidiarisch schadevergoeding) en € 20.000,- wegens buitengerechtigde incassokosten, alles met rente en met de veroordeling van de Stichting in de proceskosten.

- 1.2 De Stichting heeft op 24 mei 2013 een memorie van antwoord in conventie, tevens memorie van eis in reconventie, ingediend, met 33 producties (genummerd 1-33). Zij concludeert in conventie tot afwijzing van de vordering van eiser, met diens veroordeling in de kosten, en in reconventie tot de veroordeling van eiser tot betaling van bedragen van (i) € 300.000,- wegens gedeerde winst over de periode van 1 januari tot en met 30 juni 2012, en (ii) € 20.000,-, althans een nader vast te stellen bedrag, wegens advocaatkosten, telkens met rente en kosten.
- 1.3 Eiser heeft op 1 juli 2013 een memorie van antwoord in reconventie ingediend met drie producties (genummerd 33-35).
- 1.4 De (waarnemende) gemachtigde van eiser heeft met een brief van 2 augustus 2013 aan het Scheidsgerecht verzocht om vervanging van de voorzitter en/of één van de leden van de kamer van het Scheidsgerecht die waren aangewezen voor de behandeling van deze zaak. Op 6 augustus 2013 heeft de griffier aan beide partijen bericht dat geen van de bedoelde personen aanleiding ziet om zich terug te trekken.
- 1.5 Eiser heeft met een brief van 10 september 2013 zes nadere producties (genummerd 36-41) ingezonden.
- 1.6 De Stichting heeft met een brief van 12 september 2013 nog vier producties (genummerd 34-37) ingezonden.
- 1.7 Eiser heeft met een brief van 11 september 2013 productie 42 nagezonden.
- 1.8 De mondelinge behandeling van de zaak heeft plaatsgevonden te Utrecht op 18 september 2013. Eiser is in persoon verschenen, vergezeld door zijn echtgenote en zijn adviseur C., en bijgestaan door zijn gemachtigde. De Stichting is verschenen in de persoon van de heer drs. D. als gemachtigde van de raad van bestuur, en werd bijgestaan door haar gemachtigde en diens kantoorgenoot mr. S.E. Garvelink. De gemachtigden van partijen hebben het woord gevoerd aan de hand van pleitnotities, die ter zitting zijn overgelegd.
- 1.9 Ter zitting heeft de Stichting te kennen gegeven haar reconventionele vordering niet te handhaven. Eiser heeft verklaard prijs te stellen op een veroordeling van de Stichting in de kosten van het geding in reconventie.

2. Samenvatting van het geschil

- 2.1 Eiser is in 1992 als medisch specialist anesthesiologie toegelaten tot het door de Stichting in stand gehouden Ziekenhuis (hierna: het ziekenhuis) te Y.. Hij heeft zich binnen het ziekenhuis gespecialiseerd in pijnbestrijding. De overeenkomst van partijen is laatstelijk vastgelegd in een toelatingsovereenkomst van 2000. Eiser heeft de praktijk aanvankelijk, tot 2001, uitgeoefend in maatschapsverband. Sinds 2001 maakt hij geen deel uit van de maatschap anesthesiologie in het ziekenhuis, die uit drie (andere) tot het ziekenhuis toegelaten vrijgevestigde specialisten bestaat.

- 2.2 Artikel 10 van de toelatingsovereenkomst bevat een regeling voor de waarneming van de specialist in geval van afwezigheid. Volgens lid 1 van dit artikel draagt de specialist er zorg voor dat in zo'n geval de continuïteit van zijn werkzaamheden is gewaarborgd. Volgens lid 2 zal het bestuur van de Stichting in overleg met het stafbestuur een voorziening treffen indien de specialist niet zelf genoegzaam in de waarneming kan voorzien. Lid 3 bepaalt dat in beide gevallen de kosten van de waarneming ten laste van de specialist komen.

Artikel 17 van de overeenkomst heeft betrekking op goodwill. In de toelichting op dit artikel is het volgende vermeld: "*In principe regardeert de goodwill de relatie tussen de medisch specialisten onderling, tenzij tussen de medisch specialist en de stichting een andere regeling terzake is getroffen.*"

- 2.3 Eiser heeft zich gespecialiseerd in pijnbestrijding en heeft een goede naam als zodanig. Hij beoefent naast de algemene praktijk die bij zijn specialisme behoort, de neuromodulatie. In zijn totale praktijk vormt het aantal neuromodulatie-behandelingen 5 tot 10% van het geheel. Bij enkele visitaties door de Nederlandse Vereniging voor Anesthesiologie is gewezen op de kwetsbaarheid van zijn (eenmans)praktijk en is aangedrongen op de aanstelling van een tweede anesthesioloog-pijnbestrijder in de praktijk.
- 2.4 Mede – maar niet alleen – met het oog daarop hebben partijen sinds 2006 met elkaar overlegd over uitbreiding van de pijnbestrijding in het ziekenhuis, en over de oprichting, op termijn, van een volwaardig toegeruste pijnkliniek. Dit overleg heeft geleid tot een op 29 juni 2011 door beide partijen ondertekende "INTENTIEVERKLARING". Hierin hebben zij vastgelegd dat zij op het terrein van het ziekenhuis een gespecialiseerde kliniek voor pijnbehandeling willen oprichten als zelfstandig behandelcentrum (ZBC), onder een aantal in die verklaring benoemde voorwaarden. In de intentieverklaring is geen concrete termijn genoemd voor de oprichting van het ZBC. Het was toen wel de bedoeling van partijen om de oprichting en het operationeel maken daarvan begin 2012 tot stand te brengen. Eiser heeft daartoe van zijn kant, en op zijn kosten, voorbereidende werkzaamheden uitgevoerd en door derden laten uitvoeren. Met een besluit van 24 januari 2012 heeft de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, met toepassing van de Wet toelating zorginstellingen, de "Stichting B.-P" te Y. toegelaten als instelling voor medisch specialistische zorg. Eiser is de bestuurder van de hier bedoelde stichting.
- 2.5 Eiser heeft (beginsel)afspraken gemaakt met de aan het ziekenhuis verbonden anesthesioloog E., die nog in opleiding is als pijnbestrijder. Onderdeel hiervan was dat deze collega voor 0,4 fte in het specialisme pijnbestrijding zou gaan werken, naast eiser als fulltimer. E. zou voor zijn aandeel een goodwillvergoeding aan eiser betalen.
- 2.6 Met uitzondering van eiser hebben de medisch specialisten in het ziekenhuis zich verenigd in een stafmaatschap (het 'grote' collectief). De stafmaatschap heeft een rol bij de verdeling van honoraria op grond van het Beheersmodel honoraria vrijgevestigd medisch specialisten.

- 2.7 In een regulier overleg van de raad van bestuur (en de voorzitter van het in 2.6 bedoelde collectief) met de twee grootste zorgverzekeraars in deze regio, op 16 november 2011, is gesproken over "private initiatieven Reumatologie en Pijnbestrijding". Het van dit overleg opgemaakte, door de gesprekspartners goedgekeurde, verslag vermeldt hierover het volgende:

"De vraag van de zorgverzekeraars is waarom dit in een ZBC zou moeten. Waarom kan dit niet beter binnen een ziekenhuis? Het kwaliteitsvraagstuk lijkt juist binnen een grote organisatie als een ziekenhuis beter geborgd. Met betrekking tot financiën is de vraag waarom dit binnen een ZBC goedkoper zou moeten kunnen dan in een ziekenhuis. Het standpunt van de zorgverzekeraars is dat zij deze initiatieven momenteel niet steunen en ook niet het gesprek aangaan met de afzonderlijke specialisten. Zij zullen dit in een brief bevestigen."

Eiser heeft dit verslag voor het eerst onder ogen gekregen in deze procedure. Hij was over het standpunt van de zorgverzekeraars geïnformeerd (in elk geval) door een aan hem gericht e-mailbericht van 28 november 2011 van de voorzitter van het collectief, waarin onder meer het volgende was vermeld:

"Allereerst lijken mij de kansen op het oprichten van een ZBC erg klein, ik was bij het gesprek wat [de voorzitter van de raad van bestuur] met de vertegenwoordigers van [de beide zorgverzekeraars] heeft gehad. Ze waren helder in hun overwegingen en kwamen tot de conclusie dat er, zelfs, geen reden was voor een gesprek. [...] De argumenten die ze naar voren brachten waren de volgende [...]. Dus voor jou is er dan maar een optie en dat is toetreden tot het collectief... We hebben daarin afgesproken om als bovengrens 120% van de gemiddelde omzet aan te houden. [...]"

- 2.8 Eiser heeft op 5 december 2011, samen met twee adviseurs van hem, een gesprek gehad met de voorzitter van de raad van bestuur over de toekomst van het ZBC. In een brief van 7 december 2011 heeft de voorzitter van de raad van bestuur, met verwijzing naar "een email d.d. zondag 27 november" van eiser en naar het gesprek van 5 december 2011, aan eiser bericht in te stemmen met een nader gesprek tussen "de zorgverzekeraars en ons om ons gezamenlijk initiatief nogmaals toe te lichten". De brief houdt verder onder meer het volgende in:

"Op korte termijn stelt u in uw mail voor dat het voor u niet mogelijk is deel te nemen aan het collectief van het B.-Ziekenhuis. Teneinde de continuïteit van de pijnbestrijding in Y. te waarborgen stelt u de volgende twee opties voor om de periode tot de start van het ZBC te overbruggen:

1. U en collega E. vormen gezamenlijk een collectief en krijgen als collectief een honorariumbudget toebedeeld voor 2 fte medisch specialist ofwel een budget van circa € 600.000.

Als voorzitter Raad van Bestuur heb ik hier niet alleen zeggenschap over. Concreet betekent dit namelijk dat het collectief hier mee moet instemmen omdat zij moeten tekenen voor het akkoord bij het aanvragen van het splitsen van het honorariumplafond in een AAN- en VIA-plafond dan wel in twee AAN-plafonds. [...]"

2. U declareert aan het ziekenhuis tot dat het ZBC een feit is en het ziekenhuis zorgt ervoor dat er voldoende honorariumbudget beschikbaar is voor het continueren van de pijnbestrijding in Y..

Concreet betekent dit hetzelfde als optie 1. Als voorzitter Raad van Bestuur heb ik hier niet alleen zeggenschap over. Ook hier moet het collectief mee instemmen omdat zij moeten tekenen voor het akkoord bij het aanvragen van het splitsen van het honorariumplafond in een AAN- en VIA-plafond dan wel in twee AAN-plafonds. [...]

Er is een duidelijk belang om de continuïteit van een goede pijnbestrijding in de regio Y. te borgen en hebben we, zoals in het gesprek met jullie toegezegd, intensief met vertegenwoordigers van het collectief gesproken. Hieruit komt het volgende aanbod naar voren:

Hoewel zij van mening zijn dat het vormen van 1 collectief de beste strategie is voor de komende jaren willen zij je de vrijheid geven om hierin een eigen afweging te maken. Aangezien zij er van uit gaan dat je doel is het veilig stellen van de pijnbestrijding in het B.-Ziekenhuis stellen zij voor om het honorariumplafond te splitsen op basis van de fte in de Logex benchmark en het gemiddelde stafhonorarium per fte. Dit komt neer op 1,4 maal 247.000 euro tot een maximum 300.000 euro. Aangezien zij van collega E. nog geen verzoek hebben ontvangen gaan zij er vanuit dat hij wel zal deelnemen in ons collectief. Als Raad van Bestuur stemmen wij hiermee in. [...]"

- 2.9 Hierop heeft eiser gereageerd met een brief van 8 december 2011 aan de voorzitter van de raad van bestuur. Hij heeft hierin voorgesteld op korte termijn een afspraak te organiseren met de zorgverzekeraars. Zijn brief houdt verder onder meer het volgende in:

"Wat betreft de korte termijn heb ik, conform mijn eerdere voorstel zoals gesteld in de email van 27 november, een mini collectief opgericht. Van dit mini collectief i.o. ben ik voorzitter. Het mini collectief zal **VIA** het ziekenhuis declareren. In tegenstelling tot hetgeen u in uw brief aangeeft betekent dit dat er sprake is van een splitsing van het honorariumplafond in twee **VIA** plafonds.

We zijn ons er allemaal van bewust dat het noodzakelijk is de continuïteit van de pijnbestrijding in Y. te waarborgen. Het is reeds lang bekend dat collega E. daarvoor opgeleid wordt in de komende jaren. Vanuit dat perspectief is het de intentie van collega E., voor wat betreft de pijnbestrijding, toe te treden tot dit mini collectief. Collega E. zal daardoor toetreden tot beide collectieven.

[...] Landelijk gezien is er een beperking gesteld aan het honorariumbudget. Ik heb er begrip voor dat het B.-Ziekenhuis daar ook mee te maken heeft. In dat licht stel ik voor over de hoogte van het honorariumbudget verder te onderhandelen. [...]"

- 2.10 Met een brief van 16 december 2011 heeft de voorzitter van de raad van bestuur hierop onder meer als volgt gereageerd:

"[...] In de concept statuten van het 'grote' collectief is opgenomen dat een medisch specialist behoudens toestemming van het bestuur van het collectief, niet tegelijkertijd aan twee collectieven kan deelnemen. Mij is gebleken dat het beoogde bestuur van het 'grote' collectief zeer zeker geen toestemming aan de heer E. zal verlenen om in een tweede collectief te participeren. Vooralsnog gaan wij er vanuit dat de heer E., als hij tot een keuze wordt genoodzaakt, voor het "grote" collectief zal kiezen.

Uw aangekondigde initiatief van een tweede collectief heeft inmiddels tot grote onrust in de medische staf geleid [...]. Het standpunt van de Raad van Bestuur is dan ook geen tweede collectief in het B.-Ziekenhuis toe te staan.

[...] wij verzoeken u dan ook met klem toetreding tot het 'grote' collectief te heroverwegen.

Teneinde nog een ultieme poging te doen om met u tot een afspraak te komen over het honorariumplafond voor uw praktijk in 2012 stellen wij – onder voorbehoud van alle rechten en wesen – het volgende voor. Aan u zal worden toebedeeld uitgaande van een benchmark van het bureau Logex 1,4 maal het gemiddeld stafhonorarium met de gemaximeerde bandbreedte van 120%, d.i. afgerond € 300.000.

In uw brief van 8 december geeft u aan dat u van mening bent dat een ZBC de enige oplossing is om de pijnbestrijding toekomst te bieden. Wij hebben ons in het verleden ook ingezet om dit ZBC initiatief te ondersteunen. Echter in het recente overleg met de zorgverzekeraars [...] is aangegeven dat zij geen enkele medewerking zullen verlenen aan het ZBC pijnbestrijding. Dit betekent dat er geen enkel uitzicht is op de door u in uw brief van 8 december aangegeven aanvaardbare oplossing voor de pijnbestrijding in een ZBC onderneming voor ultimo december 2011, waaraan u de continuering van uw toelatingsovereenkomst hebt verbonden. Wij wachten uw reactie op dit punt dan ook af.

Voor de goede orde deel ik u mede dat de hierboven genoemde standpunten zijn besproken met het stafbestuur en dat zij deze volledig ondersteunen.

Graag verlangen wij van u uiterlijk maandag 19 december een reactie of u met het voorgestelde bedrag instemt en of u alsnog wilt toetreden tot het 'grote' collectief. Indien u niet op voornoemde datum het aanbod accepteert komt het te vervallen en zijn Raad van Bestuur en het 'grote' collectief hier niet meer aan gebonden. Wij zullen de splitsing dan eenzijdig aanbrengeen zoals hiervoor vermeld. [...]"

- 2.11 Eiser heeft hierop met een brief van 28 december 2011 onder meer het volgende bericht aan de raad van bestuur:

"[...] Het was de bedoeling dat deze kliniek [de gespecialiseerde kliniek voor pijnbehandeling, toevoeging Scheidsgerecht] per 1 januari 2012 operationeel zou zijn.

In uw brief van 16 december 2011 hebt u mij onder verwijzing naar een recent gesprek met de zorgverzekeraars, dat buiten mij om heeft plaatsgevonden, medegedeeld, dat er geen enkel uitzicht meer is op de oprichting van deze kliniek [...].

Tegelijkertijd heeft het Collectief van Vrijgevestigde Medisch Specialisten besloten het budget voor de pijnbestrijding per 1 januari 2012 bijna te halveren. Uit uw brief van 16 december 2011 blijkt dat u het Collectief daarin steunt. Omdat daardoor de continuïteit en de kwaliteit van de pijnbestrijding in het ziekenhuis niet langer is gewaarborgd heb ik, noodgedwongen, besloten mijn praktijk in het ziekenhuis per 1 juli 2012 te beëindigen.

[...]

Omdat ik nog steeds geloof in het succes van ons gezamenlijk initiatief verzoek ik u uw beslissing te heroverwegen en mij binnen veertien dagen na heden mede te delen dat u alsnog bereid bent samen met mij de pijnkliniek uiterlijk per 1 maart 2012 tot stand te brengen. Indien u niet binnen de gestelde termijn positief op dit verzoek hebt gereageerd wordt de intentieverklaring met onmiddellijke ingang beëindigd en maak ik aanspraak op vergoeding van de door mij gemaakte kosten."

- 2.12 Met een brief van 13 januari 2012 heeft eiser aan de raad van bestuur onder meer het volgende bericht:

"Bij brief van 28 december 2011 heb ik u gevraagd mij binnen veertien dagen te laten weten of u alsnog bereid bent er aan mee te werken dat op korte termijn onze gezamenlijke pijnkliniek wordt opgericht. Helaas heb ik niets meer van u vernomen. Dat bevestigt, dat u blijft bij uw mededeling van 16 december 2011 dat u niet meer wilt meewerken aan de spoedige oprichting van deze kliniek. Om die reden ontbind ik hierbij de door ons getekende intentieverklaring.

Op 28 december 2011 heb ik eveneens mijn toelatingsovereenkomst met het ziekenhuis opgezegd. [...]"

- 2.13 Blijkens een brief van 13 januari 2012, die een reactie vormt op eisers brief van 28 december 2011, heeft de raad van bestuur de door eiser gedane opzegging van de toelatingsovereenkomst per 1 juli 2012 aanvaard. De raad van bestuur heeft hieraan toegevoegd de opzegging als een gegeven te beschouwen.

- 2.14 Op 16 januari 2012 heeft eiser zich ziek gemeld. Hij is arbeidsongeschikt gebleven tot 16 april 2012. Daarna heeft hij de praktijk hervat, en wel tot 1 juli 2012.
- 2.15 Tijdens de periode van eisers arbeidsongeschiktheid is geen waarnemer voor eisers praktijk opgetreden.
- 2.16 Kort vóór 1 juli 2012 heeft de Stichting een vacature voor een nieuwe anesthesioloog-pijnspecialist opengesteld. Deze vacature is tot dusver niet (door een "vaste" medisch specialist) vervuld. De Stichting heeft eiser niet betrokken bij de vervulling van de vacature. Zij heeft per 1 juli 2012 twee pijnspecialisten aangetrokken die als zzp'er, tegen het einde van hun loopbaan, de praktijk van eiser feitelijk hebben voortgezet. Ook thans is dit nog het geval.
- 2.17 Met ingang van 1 september 2012 is eiser als vrijgevestigd medisch specialist verbonden aan het F.-Ziekenhuis in X.. Hij heeft voor zijn praktijk in dat ziekenhuis goodwill betaald.
- 2.18 De netto-omzet van eisers praktijk in het ziekenhuis heeft in de jaren 2010 en 2011 respectievelijk € 574.474,99 en € 479.160,66 bedragen. Over het eerste halfjaar van 2012 heeft hij bij wege van voorschotten in totaal € 17.366,- uitbetaald gekregen. Naar verwachting zal dit bedrag niet substantieel afwijken van het bedrag dat hem bij de definitieve afrekening toekomt.
- 2.19 Aan zijn in 1.1 samengevatte vordering (in conventie) legt eiser, samengevat, het volgende ten grondslag. Hij heeft de toelatingsovereenkomst opgezegd wegens omstandigheden die aan de Stichting zijn toe te rekenen. Door eenzijdig af te zien van de oprichting van de pijnkliniek en de aanstelling van een tweede pijnspecialist te blokkeren heeft de Stichting het hem onmogelijk gemaakt te voldoen aan de door zijn beroepsvereniging gestelde eisen van kwaliteit en continuïteit van de praktijk. Zijn schade door het annuleren van de kliniek bedraagt € 346.394,-. Dit bedrag is opgebouwd uit de volgende onderdelen: wegens goodwillsschade € 150.000,- ("inkoop" door zijn collega E.), wegens de door hem gemaakte kosten voor het ZBC € 63.760,- en wegens inkomensschade in het eerste halfjaar van 2012 € 132.634,-. Dit laatste bedrag vormt het verschil tussen de helft van het in het vooruitzicht gestelde jaarbedrag van € 300.000,- en het in 2.17 vermelde bedrag van € 17.366,-, dat hem in werkelijkheid is uitbetaald. Voorts heeft de Stichting feitelijk zijn praktijk overgenomen. Door hem als zondebok af te schilderen en te passeren bij (gesprekken over) zijn opvolging, heeft de Stichting hem de mogelijkheid ontnomen zelf een opvolger te vinden aan wie hij goodwill kon vragen. Hij had voor deze praktijk een goodwill van € 300.000,- kunnen bedingen. Na aftrek van enkele posten resteert uit dien hoofde het gevorderde bedrag van € 289.430,-. De Stichting dient hem dit bedrag te vergoeden, primair als betaling van goodwill wegens de feitelijke overneming van de praktijk, subsidiair als betaling van goodwill op grond van de redelijkheid en billijkheid, meer subsidiair als schadevergoeding omdat zij hem heeft belemmerd in de overdracht van de praktijk, en nog meer subsidiair wegens ongerechtvaardigde verrijking, doordat zij honorariuminkomsten van de praktijk (na aftrek van de kosten van de waarneming) ontvangt.

- 2.20 De Stichting heeft eisers vordering bestreden. Zij betwist dat zij zich onbehoorlijk tegenover eiser heeft gedragen. De tegenwerking van de zorgverzekeraars kan niet aan haar, de Stichting, worden verweten. Het stond overigens nog helemaal niet vast dat de plannen voor het ZBC pijnbestrijding definitief van de baan waren. Nu eiser zelf, prematuur, de toelatingsovereenkomst heeft opgezegd, is er geen grond voor enige vergoedingsplicht van de Stichting jegens hem. Eiser heeft de door hem gestelde schade aan zichzelf te wijten, en voor zover dit al anders is, dienen de door hem gemaakte kosten voor zijn rekening te blijven. Grond voor verhaal op de Stichting is er niet. Ook voor de vergoeding van enig bedrag wegens goodwill bestaat geen basis. Zelf heeft zij de praktijk niet overgenomen. Eiser heeft de mogelijkheid goodwill te bedingen van de uiteindelijke opvolger. In de gegeven situatie heeft de Stichting juist gehandeld door tijdelijk in de bezetting van de praktijk te voorzien. Ondanks redelijke inspanning is het haar, zo stelt de Stichting voorts, tot dusver niet gelukt een nieuwe anesthesioloog-pijnbestrijder te vinden.
- 2.21 Nu de Stichting haar in 1.2 samengevatte vordering heeft ingetrokken, kan bespreking daarvan achterwege blijven. Eiser vordert de veroordeling van de Stichting in de proceskosten die hij heeft moeten maken vóór de ter zitting gedane mededeling dat deze vordering niet wordt gehandhaafd. De Stichting acht daarvoor geen grond aanwezig, nu zij pas kort voor deze procedure enige nadere informatie heeft gekregen over de aard van eisers arbeidsongeschiktheid, en zij daarin reden heeft gezien voor heroverweging van haar reconventionele vordering.

3. De bevoegdheid

De bevoegdheid van het Scheidsgerecht volgt uit artikel 27 van de toelatingsovereenkomst en staat tussen partijen niet ter discussie.

4. De beoordeling

in conventie

- 4.1 Afgezien van de nevenvorderingen wegens rente en wegens buitengerechtelijke en gerechtelijke kosten, betreft de vordering van eiser twee onderdelen: kosten en schade aan zijn zijde die het gevolg zijn van (wat hij aanduidt als) het annuleren van de pijnkliniek en de goodwill van zijn praktijk.
- 4.2 Uit de intentieverklaring van 29 juni 2011 van partijen volgt dat het om een project van beiden ging, waaraan zij over en weer hun medewerking zouden geven, ten dienste van een adequate voorziening voor pijnbehandeling. Kennelijk gingen zij er toen beiden van uit dat de oprichting na ongeveer een half jaar een feit kon zijn. Deze vorm van samenwerking bracht mee dat elk van partijen zich (ook jegens de ander) moest inspannen om het ZBC op de beschreven wijze – en binnen de tevens vastgelegde voorwaarden – tot stand te brengen. Voor zover de Stichting in deze procedure een geringere vorming van wederzijdse binding heeft geschetst, volgt het Scheidsgerecht haar daarin niet.

- 4.3 Uit de in dit vonnis weergegeven gebeurtenissen in de tweede helft van 2011 blijkt dat de zorgverzekeraars op zijn minst genomen grote bedenkingen hadden tegen een ZBC voor pijnbestrijding. Het Scheidsgerecht gaat ervan uit dat de Stichting vóór het periodieke gesprek op 16 november 2011 nog geen weet had van deze bedenkingen; eiser heeft dit ook niet gesteld. De Stichting heeft aangevoerd dat de zorgverzekeraars op dit punt een cruciale rol vervullen. Deze stelling, die door eiser niet – en zeker niet in concrete zin – is tegengesproken, komt het Scheidsgerecht alleszins aannemelijk voor. Gelet op dit een en ander is omstreeks half november 2011 een nieuwe situatie ontstaan, die de uitvoering van de intentie van 29 juni 2011 onzeker maakte.
- 4.4 Aan de Stichting kan het verwijt worden gemaakt dat zij niet terstond na 16 november 2011 contact met eiser heeft opgenomen om (de gevolgen van) de ontstane situatie met hem te bespreken. Uit de intentieverklaring vloeide een dergelijke verplichting voort. In plaats daarvan is eiser hierover in eerste instantie geïnformeerd door de voorzitter van het collectief, maar deze had het overleg niet bijgewoond als vertegenwoordiger van eiser en had bovendien, optredend namens het collectief, een eigen belang dat niet zonder meer strookte met dat van eiser. Dit verwijt aan de Stichting neemt echter niet weg dat er, op de weg naar het ZBC, een kink in de kabel was gekomen.
- 4.5 De problemen die zich, wat het ZBC betreft, aftekenden met de zorgverzekeraars, kwamen bovenop de (daarvan op zichzelf los staande) problemen als gevolg van het bekostigingsstelsel en, in het verlengde daarvan, de discussie met eiser over zijn verhouding tot het collectief. In de brieven die partijen in de betrekkelijk korte periode tussen 16 november 2011 en eisers opzeggingsbrief van 28 december 2011 hebben uitgewisseld, hebben beide kwesties een prominente rol gespeeld. Ten aanzien van de ZBC-kwestie heeft de raad van bestuur zich bereid verklaard samen met eiser te overleggen met de zorgverzekeraars, om te bezien of er nog een toekomst zou zijn voor het beoogde ZBC. Anders gezegd: de raad van bestuur heeft niet afstand genomen van de uitvoering van de gezamenlijke intentie. Dit strookt met hetgeen de Stichting onweersproken heeft aangevoerd over andere door haar beoogde ZBC's, waartegen de zorgverzekeraars gelijksoortige bezwaren hadden als tegen het ZBC pijnbestrijding, maar die ook thans niet definitief van de baan zijn. Ten aanzien van de andere kwestie heeft de raad van bestuur kennelijk de zijde van het collectief gekozen. In dat opzicht heeft de raad van bestuur geen of weinig ruimte gelaten voor inwilliging van de wensen van eiser.
- 4.6 Niet ter discussie staat dat eiser door de nadien ontstane situatie schade heeft geleden, onder meer doordat investeringen van hem voor het beoogde ZBC vergeefs zijn gebleken. Tegen de achtergrond van het voorgaande moet het Scheidsgerecht nu beoordelen of er grond is voor een vergoeding van deze kosten en verdere schade door de Stichting.
- 4.7 Uitgangspunt hierbij is dat eiser, door de toelatingsovereenkomst op te zeggen en daarbij te blijven, de schade die direct of indirect daarvan het gevolg is geweest, zelf dient te dragen. Voor zover in deze zaak van belang, zou dit alleen anders zijn als zich het geval voordoet dat de Stichting zich zodanig onbehoorlijk heeft

gedragen tegenover eiser dat hij in redelijkheid genoodzaakt is geweest de overeenkomst op te zeggen. In een dergelijk geval kan de opzegging door een medisch specialist op één lijn worden gesteld met een opzegging door een ziekenhuis en kan nader worden getoetst voor wiens rekening de gevolgen van het einde van de toelating moeten komen.

- 4.8 Het Scheidsgerecht heeft niet kunnen vaststellen dat deze uitzondering zich hier voordoet. Herhaald wordt dat het standpunt van de zorgverzekeraars, als belangrijke externe partijen, een kink in de kabel heeft opgeleverd en dat de raad van bestuur zich bereid heeft getoond tot nader overleg met deze verzekeraars. In zijn brief van 16 december 2011 heeft de raad van bestuur op dit punt ook (slechts) meegedeeld dat er geen enkel uitzicht is voor een ZBC pijnbestrijding "*voor ultimo 2011*". De voorwaarde die eiser in zijn opzeggingsbrief van 28 december 2011 heeft gesteld over het tot stand brengen van de pijnkliniek "*uiterlijk per 1 maart 2012*" was in de gegeven omstandigheden bepaald onrealistisch. Aan de Stichting valt in redelijkheid niet het verwijt te maken dat zij die voorwaarde niet heeft aanvaard.
- 4.9 Zoals gezegd, speelde tegelijk ook de kwestie van het collectief. Het Scheidsgerecht acht de opstelling van de Stichting jegens eiser ook in dit opzicht niet onbehoorlijk. Gegeven het huidige bekostigingsstelsel en het standpunt van het collectief en van het stafbestuur, kon de raad van bestuur in redelijkheid – op de wijze zoals in de brieven van 5 en 16 december 2011 is gebeurd – de kant van het collectief kiezen. Ook deze kwestie vormde al met al geen reden om aan te nemen dat eiser in redelijkheid genoodzaakt was de toelatingsovereenkomst op te zeggen. Van mening zijnde dat de raad van bestuur hem een ontoelaatbare voorwaarde oplegde, had hij dit geschilpunt ook aan het Scheidsgerecht kunnen voorleggen. Dit heeft hij niet gedaan. In plaats daarvan heeft hij de toelating onvoorwaardelijk beëindigd.
- 4.10 Het Scheidsgerecht ziet dus geen grond om een uitzondering te maken op het voormelde uitgangspunt dat de gevolgen van de opzegging voor rekening van eiser zelf moeten blijven. Dit betreft zowel de in zijn visie gemiste goodwill, nu de "inkoop" door E. niet is doorgegaan, als de door hemzelf gemaakte kosten voor de ZBC-plannen. Noch uit de tekst van de intentieverklaring noch uit het hier weergegeven verloop van zaken met betrekking tot de "kink in de kabel" volgt dat de Stichting in deze kosten dient bij te dragen. In dit opzicht is het uitgangspunt dat partijen, die elk een eigen belang hadden met hun plannen, in beginsel hun eigen kosten moeten dragen. Ook op dit uitgangspunt zijn uitzonderingen mogelijk, maar die doen zich hier niet voor. Dit geldt ook voor de gevolgen van de geringe omzet van eisers praktijk in het eerste halfjaar van 2012. De grote teruggang in omzet is kennelijk en in het bijzonder het gevolg van eisers afwezigheid gedurende enkele maanden wegens arbeidsongeschiktheid. Uit artikel 10 van de toelatingsovereenkomst volgt dat eiser zelf in zijn waarneming moet voorzien en dat, als op enigerlei wijze in de waarneming wordt voorzien, de kosten daarvan voor zijn rekening komen. Zijn stellingen terzake bieden geen basis voor het in rekening brengen van zijn schade bij de Stichting. Er zijn geen

aanwijzingen dat bepaalde omzet is "omgeleid" en ten goede van de Stichting is gekomen of door toedoen van de Stichting bij anderen is terechtgekomen. Gelet op dit een en ander bestaat er geen grond voor een verplichting van de Stichting om eisers schade te vergoeden.

- 4.11 Het tweede hoofdpunt van het geschil betreft de goodwill. Uit artikel 17 van de toelatingsovereenkomst volgt dat het op de weg van eiser ligt om van een opvolger in zijn praktijk goodwill te bedingen. Dit betekent dus dat de hoofdregel van de overeenkomst op dit punt inhoudt dat hij na het einde van zijn toelating dienaangaande geen vordering op de Stichting heeft. Dit kan anders zijn als de Stichting ten eigen bate de praktijk heeft overgenomen of als er (andere) gronden van billijkheid zijn om de hoofdregel buiten toepassing te laten.
- 4.12 Uit hetgeen partijen over en weer hebben betoogd, leidt het Scheidsgerecht af dat de Stichting eisers praktijk niet heeft *overgenomen* maar *waarneemt*. Haar streven is er kennelijk op gericht de praktijk in stand te houden voor overdracht aan een "vaste" medisch specialist. Daarin passen enerzijds de herhaalde maar tot dusver mislukte pogingen om een opvolger voor eiser te krijgen en anderzijds de inschakeling van de twee specialisten die sinds 1 juli 2012 in de praktijk werkzaam zijn. Eiser heeft wel ernstige twijfel geuit over de serieuzeheid van de pogingen van de Stichting om in zijn opvolging te voorzien, maar het Scheidsgerecht deelt deze twijfel niet. Eiser heeft geen concrete feiten van voldoende gewicht aangevoerd die reden geven voor zijn vrees dat het de Stichting er niet werkelijk om te doen is een opvolgend specialist te vinden of hem daarin heeft belemmerd. Het enkele feit dat hij, nu hij niet meer is toegelaten tot het ziekenhuis, geen deel uitmaakt van een sollicitatiecommissie voor de vervulling van deze vacature, is hiertoe onvoldoende. Ditzelfde geldt voor zijn stelling over de reden van afwijzing van een bepaalde, door hem genoemde sollicitant. De Stichting heeft in voldoende mate aannemelijk gemaakt dat de afwijzing van die sollicitant niet was ingegeven door onwil om de vacature blijvend vervuld te doen zijn. Bij een en ander verdient voorts opmerking dat eisers beroepsvereniging al jaren geleden heeft aangedrongen op de aanstelling van een tweede anesthesioloog-pijnspecialist, maar dat eiser ook in de jaren waarin hij zijn solopraktijk heeft uitgeoefend er niet in is geslaagd een compagnon aan te trekken.
- 4.13 De Stichting heeft verklaard dat zij zodra een geschikte opvolger is gevonden, naar vermogen zal bevorderen dat deze aan eiser een passende goodwillsonom betaalt. Gelet hierop acht het Scheidsgerecht in de hier beschreven situatie geen grond aanwezig – ook geen grond van billijkheid – om de Stichting te veroordelen tot betaling van een goodwillsonom aan eiser. Niet kan gezegd worden dat zij door de hier beschreven waarneming van de praktijk ongerechtvaardigd is verrijkt, zodat ook de meer subsidiaire grondslag van eisers vordering terzake ondeugdelijk is.
- 4.14 Ook de vordering betreffende de goodwill treft dus geen doel.
- 4.15 Bij deze uitkomst is er grond voor een kostenveroordeling van eiser.

in reconventie

- 4.16 In dit geding resteert nog slechts een beslissing over de proceskosten. Nu de Stichting haar (omvangrijke) vordering pas ter zitting heeft laten varen en eiser toen proceskosten had gemaakt, is er grond voor een kostenveroordeling van de Stichting terzake.

in conventie en in reconventie

- 4.17 Het Scheidsgerecht zal de kosten van de beide gedingen (in conventie en in reconventie) samenvoegen en beslist daarover als volgt. De kosten van het Scheidsgerecht zullen ten laste van de Stichting worden gebracht. Nu beide partijen over en weer op enig punt in het ongelijk zijn gesteld, zullen zij voor het overige ieder de eigen kosten dienen te dragen.

5. Beslissing

Het Scheidsgerecht wijst als goede mannen naar billijkheid het navolgende arbitrale vonnis.

in conventie:

- 5.1 De vordering wordt afgewezen.

in conventie en in reconventie:

- 5.2 De kosten van het Scheidsgerecht, vastgesteld op een bedrag van € 6.856,09 (waarvan een gedeelte groot € 806,86 wegens btw), komen ten laste van de Stichting. Deze kosten worden verrekend met het door eiser betaalde voorschot. Het te veel betaalde wordt aan hem terugbetaald.
- 5.3 De Stichting wordt veroordeeld het bedrag van € 6.856,09 aan eiser te betalen.
- 5.4 Voor het overige dient elk van partijen de eigen kosten te dragen.

Dit vonnis is gewezen te Utrecht en op 7 oktober 2013 aan de gemachtigden van partijen verzonden.